

קִימֵין וּוֹעֲפִין בַּזְעַפּוֹי, (נ"א וּוֹקְפִין בַּעֲגַפּוֹי) מִתְעַרְבִּין אִינְיוֹן
יָאָרְיוֹן לְעַיִן (נ"א הַעַיִן) תְּבָלָא אוֹכְמָא. וְגַלְגָּלִין גַּטְלִין
לְאַרְבָּע סְטָרִי דַעַלְמָא. זָקִיף זְגִיבִּיה, מְחִי לְעַיִּלָּא,
מְחִי לְתַתָּא, בֶּלֶא עַרְקִין מְקַמִּיה.

עד דְלָסְטָר צָפּוֹן, קָם חַד שְׁלַהּוֹבָא דְאָשָׁא,
וּבְרוֹזָא קְרִי, אַזְדְּקָפּוֹי סְבָתִין אַתְבָּדָרוֹ לְאַרְבָּע
זְוִיָּין, הָא אַתְעַר מְאוֹן דְשַׁנִּי קְדָלָא, עַל אַגְּפּוֹי
הַתְּגִינָא, בְּמָה דְאַתְמָר, (יחזקאל כ"ט) וְגַתְתִּי חַחִים
בְּלַחְיִיךְ וְגַנוֹ. בְּדַיִן בְּלַהּוֹ אַתְבָּדָרוֹן. וְגַקְטִין לִיה
לְתַגְנָא, וְגַקְבִּי אַגְּפּוֹי בְּסְטָר עַלְעוֹי, וְעַלְיאִין לִיה
לְנוֹקְבָא דְתַהּוֹמָא רֶבֶא, עד דְאַתְבָּר חִילִיה, בְּדַיִן
אַהֲדָרוֹ לִיה לְגַהְרוֹי. (נ"א לְגַהְרוֹי).

חַד לְשַׁבְּעֵין שְׁגַיּוֹן עַבְדִּין לִיה בְּדַיִן, בְּגַיּוֹן דְלָא
יִטְשְׁטֵש אַתְרִין דְרַקְיעֵין וּסְמַכְּבִּיהָו. וְעַלְיִיהָו

לשון הקידוש

שָׁשֶׁם קוֹלֶר עַל פְנֵי הַתְּגִינָא, בַמּו שְׁנָאָמָר
(וחזקאל בת) וְגַתְתִּי חַחִים בְּלַחְיִיךְ וְגַנוֹ. אָנוֹ
בְּלַם הַתְּפָרוֹן, וְלַיְקָחִים אֶת הַתְּגִינָא
וְנוֹקְבִים פְנִי בָצֶר הַלְּחִים, וּמְבָנִים
אָתוֹ לְתוֹךְ גַּקְבָּתָהֶם רֶבֶה עד שְׁנֶשֶׁבֶר
כְּחוֹ, וְאָנוֹ מְחוֹזִירִים אָתוֹ לְגַהְרוֹתָיו לְחַיִּים.

אַחֲת לְשַׁבְּעִים שָׁנָה עוֹשִׂים לוֹ בָּהּ, בְּרִי
שְׁלָא יַקְלַל מִקּוּמוֹתֵהֶם שֶׁל הַרְקִיעִים
וּמְפֻדְדִים, וְעַלְיָהֶם הַפֵּל מְזֻדִים וּמְבָרְכִים

בְּקָלְפּוֹת. בְּלַם עוֹמְדים וּוֹעֲפִים בַּזְעַפּוֹם,
(ועומדים בשגענו) מִתְעַרְבִּים אָוֹתָם יָאָרִים לְעַיִן
(הען) תְּבָלַת שְׁחוֹרָה. וְגַלְגָּלִים נּוֹסְעִים
לְאַרְבָּעָת צְדִדי הָעוֹלָם. וּזְקָפּ וְגַבּוֹ, מִפָּה
לְמַעַלָּה, מִפָּה לְמַטָּה, וְכֹלֶם בּוֹרְחִים
לְפָנָינוּ.

עד שְׁלַצְדָּק צָפּוֹן עוֹמְדָת שְׁלַהּבָת אֲשָׁר
אָחָת, וְחַבְרוֹן יוֹצָא: הַתִּיצְבּוּ זְקָנוֹת
וְהַתְּפָרוֹן לְאַרְבָּע זְוִיּוֹת, הַרִּי הַתְּעֹורֶר מֵי

כֹּלֶא אָזְן, וּמִבְּרַכָּאָן **וְאָמְרֵין,** (תהלים צ"ה) **בוֹאוּ נְשַׁתְּחֻווּ וְגִבְּרֻעָה גִּבְּרָה לְפָנֵי הָעָזָנוּ.**

תְּגִינִּיאָ עַלְיוֹן (ס"א עלאין) **לְעַילָּא קִימָין אִינְיוֹן** דמִתְבְּרַכָּאָן, בִּמְהָדָת אָמָר (בראשית א) **וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים.** **אֲלִין שָׁלְטִין עַל כָּל שָׂאָר נָגָנוֹן,** דְּבָתִיב וּמְלָאוֹ אֵת הַמִּים בִּינִים. **וַעַל דָּא בְּתִיב,** (תהלים ק"ד) **מָה רַבּוֹ מַעֲשֵׂיךְ הָעָלָם בְּחִכְמָה עֲשִׂיתָ.**

תוספתא

אָשְׁבּוֹל הַכּוֹפֵר דָּזְדִּי לִי. (שיר השירים א) **אָשְׁבּוֹל:** דָא אִמְאָה עַלְאָה. **מָה אָשְׁבּוֹל מַתְקִשְׁט** בְּכִמָה עַלְיוֹן בְּכִמָה זְמוֹרוֹת לִישְׁרָאֵל דָאָכְלִין לֵיה, **הַכִּי שְׁכִינַתָּא עַלְאָה,** מַתְקִשְׁטָת בְּכִמָה קְשׁוֹטוֹן **דְשִׁמְנָה כְּלִים,** מִפְמָה קְרַבְנִין, **מִפְמָה מִינִי תְּבַשִּׁיטִין**

לשון הקודש

עֲשִׂיתָ.

תוספתא

אָשְׁבּוֹל הַכּוֹפֵר דָּזְדִּי לִי. אָשְׁבּוֹל – זו הָאָם הַעֲלִיּוֹנָה. **מָה אָשְׁבּוֹל מַתְקִשְׁט** בְּכִמָה עַלְים בְּכִמָה זְמוֹרוֹת לִישְׁרָאֵל שָׁאוֹכְלִים אָתוֹת, בְּךָ הַשְׁכִינָה הַעֲלִיּוֹנָה מַתְקִשְׁטָת בְּכִמָה שׁוֹלְטִים עַל כָּל שָׂאָר הַדְּגָנִים, שְׁבָתוֹב וּמְלָאוֹ אֵת הַמִּים בִּינִים. **וְעַל זֶה בְּתֻוב** (תהלים קד) **מָה רַבּוֹ מַעֲשֵׂיךְ הָעָלָם בְּחִכְמָה** קְרַבְנּוֹת, **מִפְמָה מִינִי תְּבַשִּׁיטִים** שֶׁל

ואומרים, (תהלים צח) **בוֹאוּ נְשַׁתְּחֻווּ וְגִבְּרֻעָה נְבָרֶכָה לְפָנֵי הָעָזָנוּ.**

הַתְּגִינִּים נְכָנִים (העלינו) **לְמַעַלָּה,** עַוְמָדִים אֹתָם שְׁמַתְבְּרָכִים, בָמו שְׁגָאָמָר (בראשית א) **וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים.** אַלו שׁוֹלְטִים עַל כָל שָׂאָר הַדְּגָנִים, שְׁבָתוֹב וּמְלָאוֹ אֵת הַמִּים בִּינִים. **וְעַל זֶה בְּתֻוב** (תהלים קד) **מָה רַבּוֹ מַעֲשֵׂיךְ הָעָלָם בְּחִכְמָה**

דְּכִפְרָה לְבָנָהָא, וְאֵיהַי קָמָת בְּהֹן קָמֵי מַלְבָּא, וּמִיד
(בראשית ט) וְרָאֵיתִיהָ לְזַפּוֹר בְּרִית עֲזָלָם. וַיְהִיבָּת (ס"א לוֹן
שְׁאַלְתִּין דְּלֻחָו) לֹן שְׁאַיְלָתִין דִּילָה, בְּאַלְיָן בְּרַכְבָּאָן דְּתַקְינָו
רְבָנָן בְּצַלּוֹתָא, לְמַשְׁאָל קָמֵי מַלְבָּא.

בְּהַהְזָא זְמָנָא, כָּל דִּינֵין דְּשִׁבְגַּתָּא תִּתְאָה, דְּאֵיהַי
הַוָּה"י אַדְנָי, מִתְהַפְּכָנָן לְרַחְמָי, בְּגַנוֹנָא דָא
יְהוָה, לְקִיִּים (ישעיה א') אָם יְהִי חַטָּאֵיכֶם בְּשָׁנִים
בְּשָׁלָג יְלַבִּינוּ, יְהוָה. אָם יְאַדְיָמוּ בְּתוֹלָע. הַוָּה"י.
בְּצַמְרָר יְהִיוּ, יְהוָה. בְּכָל דִּינֵין דָא (נ"א כָּל דִּינֵין דְּקָא)
מִתְלַבְגִּין מְשִׁבְגַּתָּא עַלְאָה.

וְאֵיהַי שִׁבְגַּתָּא הַוָּה"י, (בראשית ג') לְהַט הַחְרָב
הַמִּתְהַפְּכָת לְשֻׁמּוֹר אֶת דָּרֶךְ עַז הַחַיִם.
וְאַיְכָמָה רְבָנָן, דְּמַהֲפָכָא זְמָנֵין רַחְמָי, זְמָנֵין דִּינָא.
פָּעָמִים אֲנָשִׁים, פָּעָמִים נְשִׁים. זְמָנֵין דִּינָא, בְּגַנוֹנָא

לשון הקידוש

כִּפְרָה לְבָנָה, וְהִיא עוֹמֶדֶת בָּהָם לִפְנֵי
 הַמֶּלֶךְ, וּמִיד - וְרָאֵיתִיהָ לְזַפּוֹר בְּרִית
 עֲזָלָם, וְנוֹתְנָת (לִהְם מִשְׁאַלּוּתָם) לֹן אֶת
 בְּקַשׁוֹתֶיהָ בְּבִרכּוֹת הַלְלוּ שְׁתַקְנוּ
 רְבּוֹתֵינוּ בְּתַפְלָה לְבַקֵּשׁ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ.
 בָּאוֹתָו זָמָן כָּל הַדִּינִים שֶׁל הַשְׁכִינָה
 הַתְּחִתּוֹנָה, שְׁהִיא הַוָּה"י אַדְנָי,
 מִתְהַפְּכָתִים לְרַחְמִים, בָּמוֹזָה יְהוָה, לְקִיִּים
 (ישעיה ה) אָם יְהִי חַטָּאֵיכֶם בְּשָׁנִים בְּשָׁלָג

דא הוּהִי. זמְנֵין רְחַמִּי, בְּגֻוֹנָא דָא יְהוּהִ. דָהָא
אֵיתָהוּ מִסְפְּרָא דָאֵילְגָּא דְתִיִּ, כֹּל דִּינֵין מִתְהַפְּכִין
לְרְחַמִּי. וּמִסְפְּרָא דָעַץ הַדּוּת טֹוב וּרְעָע, כֹּל רְחַמִּי
מִתְהַפְּכוּן לְדִינָא, לְמִידָן בָּהוּ לְאַינָנוּ דְעָבֵרִי עַל
פְּתַגְמִי אָוּרִיְתָא.

וְעַז דָא בְּעַלְמָא דָאתִי, דָאֵיתָהוּ בִּינָה, כֹּל שְׁמַהַן
דְדִינָא מִתְהַפְּכִין בָה (לְדִינָא) רְחַמִּי, וּבְגַיִן דָא
אוּקְמוּהָ רְבָנָן, לֹא בְּהָעוֹלָם הַזֶּה הָעוֹלָם הַבָּא. וּבְגַיִן
דָא, בִּינָה, אֵיתָה לְהַט הַחֲרֵב הַמִּתְהַפְּכָת, דִמִתְהַפְּכָת
מְדִינָא לְרְחַמִּי לְצָדִיקִים, לְמִיחָב לֹזָן אֲגָרָא בְּעַלְמָא
דָאתִי. מִלְכּוֹת, לְהַט הַחֲרֵב הַמִּתְהַפְּכָת, מְרְחַמִּי
לְדִינָא, לְמִידָן בָה לְרִשְׁעִיָּא (דף כ"ח ע"א) בְּעַלְמָא דִין.
אָבָל מַעַז הַדּוּת טֹוב וּרְעָע, דָאֵיתָהוּ בְּגֻוֹנָא דִמְטָה,
זמְנֵין דִמִתְהַפְּכִין הַגְּשִׁים לְשִׁדּוֹת, אָנְשִׁים

לשון הקודש

זה הוּהִי. לְפָעָמִים רְחַמִּים בָמוּ זֶה יְהוּהִ. מִשּׁוּם וְהַפְּרָשָׂוֹה רְבּוֹתִינוּ, לֹא כָמוּ
שְׁנָרָי הוּא מִצְדָּשָׁל עַזְיָה חַיִים, כֹל
הַדִּינִים מִתְהַפְּכִים לְרְחַמִּים. וּמִצְדָּשָׁל עַזְיָה
הַדּוּת טֹוב וּרְעָע, כֹל תְּרַחְמִים מִתְהַפְּכִים
לְדִין, לְדוֹן בָּהֶם אֵת אָתָם שְׁעוֹבָרִים עַל
לְהַט הַחֲרֵב הַמִּתְהַפְּכָת מְרְחַמִּים לְדִין
לְדוֹן בָה אֵת קְרָשִׁים בָעוֹלָם הַזֶּה.
אָבָל מַעַז הַדּוּת טֹוב וּרְעָע, שְׁהָוָא בָמוּ

לשדים. ובגין דא, (בראשית כ"ט) וניגד יעקב לרחל. ובגין דא, אוקמיה רבנן, דלית לייה לבר נesh לשמשא עם אהтиיה, עד דמספר עמה, שמא נתחלפה לו בשידה. בגין דלהט בעז הדעת טוב ורע, מתחפה מ טוב לרע, ואיל תימא דמבחן פרעעה, דכתיב ויעשו כן החרטומים בלוותיהם. هو מהפכין אינון מנות דלהון לנחשין. ומטרא דאלין הפוכן יבלין לאטהפה. (ע"כ תוספתא).

ו אמרת אל אהרן קח את מטה. (שמות ז') מי טעם מטה אהרן, ולא מטה משה. אלא התייחס לאלה, והוא דמשה אידו קדישא יתרו, דתגליף בגנטא עלאה בשמא קדישא, ולא בעי קדישא בריך הוא לסמבא לייה באינון חוטרין דחרשיא. ולא עוד, אלא לאכפייא לוז לבל אינון דאתינו

לשון הקידש

המטה, לפעים מתחפכים הנשים לשידות, ואננים לשידים, ומשום זה בראשית ט) וניגד יעקב לרחל. ומשום זה פרשוה רבותינו, שאין לו לאדם לשמש עם אשתו עד שישפר עמה, שמא נתחלפה לו בשירה, משום שלחת בעז הדעת טוב ורע מתחפה מ טוב לרע. ואם תאמר שהמבחנים של פרעעה, שכתבו ויעשו כן החרטומים בלוותיהם

מִשְׁטָרָא דְשַׁמְאָלָא, בְּגַין דָאָהָרָן אַתָּה מִימִינָא,
וְשַׁמְאָלָא אַתְבְּפִיא בִּימִינָא.

רַבִּי חִיא שָׁאֵיל לְרַבִּי יוֹסֵי, הָא גַּלְיִ קְמִי
קְדֻשָּׁא בְּרִיךְ הוּא, דָאִינוּ תְּרַשִּׁין יַעֲבְדוּן
תְּגִינִּיא, מַאי גִּבּוֹרָתָא אֵיהוּ לְמַעַבְדָּקְמִי פְּרֻעה
תְּגִינִּיא. אָמֵר לֵיה, בְּגַין דְמַתְפָּנוּ הוּא שִׁירוֹתָא
לְאַלְקָאָה, וּמְשִׁירוֹתָא דְתְגִינָא שָׁאָרִי שִׁילְטָנִיה,
(נ"א לשילטניה ומשירותא דשילטניה שרי לאלקאה) בְּדַיִן, חַדּוּ כּוֹלְהַז
חַרְשֵ׀י, דָהָא רִישׁ חַכְמָתָא דְגַחֵשׁ דִילְהֹזֵן הַבִּי
הַוָּה. מִיד אַתְהַדֵּר הַהָוָה תְגִינָא דָאָהָרָן לְאַעֲזָא
יִבְשֵׂא, וּבְלָעַ לֹז.

**וְעַל דָא תְוֹהוּ, וַיַּדְעָו דְשִׁילְטָנָא עַלְאָה אִית
בְּאָרְעָא, דָאִינוּ חַשְׁיבּוּ, דָהָא לְתַתָּא (נ"א
לעילא), בָּר מַנְיָהוּ לֹא אִית שְׁלָטָנָא לְמַעַבְדָּ מִידִי.**

לשון הקודש

לְכָל אוֹתָם הַבָּאים מִצֶּד הַשְּׂמָאל, מִשּׁוּם
מִתְחִיל שְׁלָטוֹנוּ, (לשילטונו) וּמִתְחִיל שְׁלָטוֹנוּ חַחְיָיל
שָׁאָהָרָן בְּאַמִּימִין, וְהַשְּׂמָאל נְכֹפֵה לִימִין.
רַבִּי חִיא שָׁאֵל אֶת רַבִּי יוֹסֵי, חַרִי גַּלְיִ
לְפָנֵי הַקְּרוֹזֵשׁ בְּרוֹךְ הוּא שָׁאוֹתָם מִכְשָׁפִים
יַעֲשׂו תְגִינִים, מָה הַגְּבוּרָה לְעַשׂוֹת לְפָנִי
פְּרֻעה תְגִינִים? אָמֵר לוֹ, מִשּׁוּם שְׁמָשָׁם
הִיא הָרָאשִׁית לְהַלְקֹות, וּמִרָּאשִׁית תְגִינִ

וְעַל זֶה תִּמְהֹן וַיַּדְעַו שְׁלָטוֹן עַלְיוֹן יִשְׁבַּח
בְּאָרְצָא, שְׁהָם חַשְׁבוּ שְׂזָה לְמַפְתָּח (למעלה).

בדין, ויבלו מטה אהרן, מטה אהרן דיקא.
דאותהדר לאעא יבלו לוֹן.

יעל דא עבד אהרן תריין אתין, חד לעילא, וחד לחתטא. חד לעילא, תנינא עלאה דשלטת על אינון דלהzon. חד לחתטא, דשליט אעא על תנינא דילחzon. ופרעה חביבה מבל ברשוי, ואסתפל דשלטנא עלאה שליט על ארעה, שליט לעילא שליט לחתטא.

אמיר רבי יוסף, אי תימא, הרשיא כל מה דעבדין לאו איהו אלא בחיזיו דעתנא, דהבי אתחינו, ולא יתר, קא משמע לוֹן וייחיו דיקא, דכתיב וייחיו לתנינים. ואמר רבי יוסף, אפילו אינון תנינא דילחzon אהדרו למחיי אען, ואעא דאהרן בלע לוֹן.

לשון הקידש

למעלה ושולט למטה.
אמיר רבי יוסף, אם האمر שבל מה שעושים המכשפים אינו אלא במראית העין, שך נראה ולא יותר - בא להشمיענו וייחיו דוקא, שברוב וייחיו לתנינים. ואמר רבי יוסף, אפילו אותם התנינים שליהם חורו להיות עצים, עץ אהרן בלע אותם.

חוין מהם אין שלטונן לעשות דבר, ואנו ויבלו מטה אהרן. דוקא מטה אהרן שחבור לעין ובלע אותם. ולכון עשה אהרן שני אותן, אחד למעלה ואחד למטה. אחד למעלה, תנין עליון ששולט על אותם שליהם. אחד למטה, ששולט העץ על התנין שליהם. ופרעה היה חכם מבל מכשפיו, והסתפל שלטונן העליון ששולט על הארץ, שלט